

PAIMION KAUPUNGIN OPPIMISEN TUEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOTEUTUSSUUNNITELMA 2025-

Johdanto

Tämä suunnitelma täydentää Paimion kaupungin Oppimisen tuen kehittämissuunnitelmaa 2022–2026 (hyväksytty koulutuslautakunnassa 8.11.2022 §91). Paimion kaupungin strategiaan on kirjattu, että vuonna 2026 Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukainen tavoitetilä on saavutettu.

Oppimisen tuen lainsäädäntö uudistuu 1.8.2025, jolloin kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistuu käytöstä ja tilalle tulevat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppilaskohtaiset tukitoimet. Laissa tulee uusia sitovia velvoitteita:

- Ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin on varattava 0,122 opetustuntia / koulun oppilas / viikko. (POL 20 b §)
- Opetusryhmässä saa olla enintään viisi oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokassa. (POL 20 g §) Viiden oppilaan rajasta voidaan poiketa tilapäisesti korkeintaan lukukauden ajan.
- Erityisluokanopettajan opetuksessa erityisluokassa saa olla enintään kymmenen oppilasta. Ryhmäkoko on kahdeksan oppilasta, jos ryhmän enemmistö kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden* piiriin tai kuusi, jos ryhmän enemmistön opetus on järjestetty toiminta-alueittain. (POL 20 g §)

*1.8.2026 alkaen käytettävä termi: opetus on järjestetty oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella

Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma on laadittu tilanteessa, jossa perusopetuslain uudistuksesta ei ollut tietoa. Siitä huolimatta suunnitelman avulla Paimiossa on edetty kohti uudistuvan lainsäädännön henkeä ja velvoitteita. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on pidetty inklusiota. Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti opetus järjestetään oppilaalle hänen omassa lähikoulussaan, jonne tuodaan tarvittavat tukitoimet. Inklusio tarkoittaa myös esteettömyyttä: perusopetus on kaikkien lasten saavutettavissa ilman fyysisiä, psyykkisiä tai sosiaalisia esteitä. Inklusion ydinajatus on se, että jokainen lapsi tuntee kuuluvansa omaan vertaisryhmäänsä.

Oppimisen tuen suunnitelmallinen kehittäminen on tuonut erityisopettajan antamaa tukea kaikkien oppilaiden saataville ja myös opettajille annettavaa konsultaatiota on voitu toteuttaa kattavammin. Erityisopettajat ovat olleet myös mukana ryhmien jakamisessa, jolloin joustavilla ryhmittelyillä on voitu paremmin vastata oppilaiden erilaisiin tarpeisiin. Lainsäädännön muuttuessa emme joudu tekemään mittavia muutoksia tapaamme toimia, sillä olemme jo hyvin lähellä aidosti inklusiivisen opetuksen toteutumista.

Erityisluokanopettajia ei ole Vistan koulussa vapautunut alkuperäisen suunnitelman olettamalla tahdilla. Oppilaiden tuen tarpeisiin on ollut tarkoituksenmukaisinta vastata erityisluokkamuotoisella opetuksella. Yläkoulun suuresta oppilasmäärästä johtuen neljä erityisluokkaa on ollut perusteltua. Syksyn 2025 koulutulokkaissa on oppilaita, joiden etu vaatii erityisluokalla opiskelua, mutta jotka eivät kuitenkaan ole vaativan tuen tarpeessa. Näin ollen Vistan koulun alkuopetuksessa toiminut integraatio-opettaja (erityisluokanopettaja) ottaa oman luokan syksyllä 2025. Luokkaan joudutaan mahdollisesti siirtämään oppilaita myös toisesta koulusta, sillä ko. koululla ei ole vielä integraatio-opettajaa, jota tarvittaisiin heidän tarpeisiinsa vastaamiseen.

Oppilaiden tuen tarpeisiin pystytään kouluilla vastaamaan jo hyvin. Jatkuvampaa, kokonaisvaltaisempaa tukea tarvitsevat oppilaat ovat kuitenkin poikkeus. On vaarana, että näitä oppilaita joudutaan siirtämään toiseen kouluun riittävää tukea saadakseen, koska kouluilla ei ole vielä ns. integraatio-opettajia (erityisluokanopettaja), joiden avulla tämä tuki voitaisiin järjestää.

Suunnitelman tavoitetila

Oppimisen tuen kehittämissuunnitelmassa 2022–2026 todetaan:

Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman tavoitteena on, että vuonna 2026 Paimiossa on

- 1 erityisopettaja / 100 oppilasta vuosiluokilla 3–9
- 1 erityisopettaja / 50 oppilasta vuosiluokilla 1–2
- 1 erityisluokanopettaja (integraatio-opettaja) / 200 oppilasta siten, että jokaisessa koulussa on vähintään yksi integraatioryhmä
- erityisluokkia oppilaiden tarpeen mukaisesti (opettajana erityisluokanopettaja)
 - lastensuojeluyksiköiden luokat (tämänhetkinen arvio = 3-4 kpl)
 - vaativan tuen luokat (tämänhetkinen arvio = 3 kpl)
 - muut erityisluokat (arvio = 4 kpl)

Koulujen erityisopettajaresurssi on siis suhdeluvuin sidottu koulujen oppilasmäärään. Oppilasmäärän muuttuessa muuttuu myös erityisopettajatarve. Vaikeimmin ennustettava on pysyvien erityisluokkien lukumäärä, sillä niitä tulee olla oppilaiden tarpeen mukaisesti.

10.3.2025 oppilasmäärän mukainen erityisopettaja- ja erityisluokanopettajatarve kouluittain:

	Jokela	Kriivari	Hanhijoki	Vista
oppilasmäärä, luokat 1-2	85	77	42	105
oppilasmäärä, luokat 3-9	173	84	92	729
laaja-alainen erityisopettaja, todellinen määrä	3	2	2	7
laaja-alainen erityisopettaja, laskennallinen tarve	4	2	2	8
integraatio-opettajia, todellinen määrä	0	0	0	1
integraatio-opettajia, laskennallinen tarve	1	1	1	4

Jatkosuunnitelma lukuvuodesta 2025-2026 eteenpäin

Suunnitelman lukuvuosittainen toteutuminen ja jatkosuunnitelma on esitetty alla olevassa taulukossa. Vihreällä värillä kirjatut rivit kuvaavat jo toteutunutta tilannetta. Punaiset rivit ovat alkuperäisen suunnitelman mukaisia lukuja.

Luku- vuosi	Jokela		Kriivari		Hanhijoki		Vista	
	erityisopet- taja	erityisluo- kanopettaja	erityisopet- taja	erityisluo- kanopettaja	erityisopet- taja	erityisluo- kanopettaja	erityisopet- taja	erityisluokan- opettaja*
22-23	1	1	1	0	1	0 + 3 ^a	3,5	9
23-24	2	1	1	0	2	0 + 3	6	1 + 8 ^b
24-25	3	0	2	0	2	0 + 3	7	1 + 8
24-25 suunnitelma oli	3	1	2	0	2	0 + 3	9	9
25-26	3	1	2	0	2	1* + 3	7	10
25-26 suunnitelma oli	4	1	2	1	2	1 + 3	9 ^c	2 + 8
26-27	4	1	2	1	2	1 + 3	8	
27-28	4	1	3	1	2	1 + 3	8	
28-29	4	1	3	1	2	1 + 3	8	
29-30	4	1	4 ^d	1	2	1 + 3	7 ^d	

*) Vistan luvuissa ei ole huomioitu lastensuojeluyksiköiden luokkien opettajia.

- a) 0 + 3 Hanhijoella merkitsee tilannetta, jossa integraatio-opettajia ei ole, mutta pysyviä erityisluokkia on kolme
 b) 1 + 8 Vistalla merkitsee tilannetta, jossa alkuopetuksessa toimii yksi integraatio-opettaja ja pysyviä erityisluokkia on kahdeksan
 c) Vistan koulun oppilasmäärän laskun vuoksi laskennallinen erityisopettajatarve tällä hetkellä on 8 erityisopettajaa.
 d) Erityisopettajan siirto: Kriivarin koulun kasvu kaksisarjaiseksi vaikuttaa Vistan koulun oppilasmäärään laskevasti.

1*) Hanhijoen koulun erityisluokanopettajan lisäykselle ei ole varattu määrärahaa lukuvuodeksi 2025–2026. Hanhijoen koulussa on kuitenkin oppilaita, joilla on tarve erityisluokanopettajan antamalle opetukselle. Jos tätä opetusta ei pystytä toteuttamaan Hanhijoen koulussa, jouduttaisiin nämä oppilaat siirtämään Vistan kouluun. Lähikoulua ei tulisi vaihtaa siksi, että koulussa ei ole lakisääteisiä erityisluokanopettajapalveluita. Koska erityisluokanopettajan lisäys on suunnitelman päivityksissä siirretty lukuvuodesta 2025–2026 lukuvuoteen 2026–2027, esitämme, että lisäys palautetaan oppimisen tuen kehittämissuunnitelman alkuperäisen aikataulun mukaisesti lukuvuoteen 2025–2026 oppilaiden tuen toteuttamisen heidän etunsa mukaisesti.

Uudistuva lainsäädäntö edellyttää, että jos oppilas opiskelee oppiaineen tunteista vähintään puolet pienryhmässä, pitää opettajana olla erityisluokanopettaja tai kyseisen oppiaineen kelpoisuuden omaava erityisopettaja. Laaja-alaisen erityisopettajan työ täytyy säilyttää luonteeltaan joustavana ja ennaltaehkäisevänä: uuden lain mukaiset termit ovat erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä (ryhmäkohtainen tukimuoto) ja erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä (oppilaskohtainen tukitoimi). Laaja-alaisen erityisopettajan antamaa opetusta ei siis voi suunnata niille oppilaille, jotka tarvitsevat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä. Tästä syystä jokaiselle koululle tarvitaan viimeistään lukuvuoden 2026–2027 alkaessa integraatio-opettaja (erityisluokanopettajan kelpoisuus), joka pystyy ottamaan vastuun kokonaisten oppiaineiden opettamisesta. Tämä on ainoa keino, jolla taataan erityisopettajan tuki sekä ryhmään kohdistuvana että oppilaskohtaisena tukena.

Päivitetyn toteutussuunnitelman mukaiset vuosittaiset lisäykset olisivat:

luku- vuosi	Jokela		Kriivari		Hanhijoki		Vista	
	erityisopettaja	erityisluokanopettaja	erityisopettaja	erityisluokanopettaja	erityisopettaja	erityisluokanopettaja	erityisopettaja	erityisluokanopettaja
25-26		1				1		
26-27	1			1			1	
27-28			1					
28-29								
29-30			1*				-1*	

*Sisäinen siirto

Lisäysten määrään vaikuttaa oppilasmäärän muutokset. On ennakoitavaa, että Kriivarin koulun oppilasmäärän kasvaminen näkyy Vistan koululla oppilasmäärää pienentävänä. Tulevina vuosina tulee arvioida, onko erityisopettajien määrä oikea suhteessa koulujen oppilasmääriin. Esimerkiksi erityisopettajan siirto koulusta toiseen Kriivarin koulun laajentamisen vuoksi on todennäköisesti tarpeellinen.

Poiju-ryhmästä:

Poiju-ryhmän toiminta alkoi Vistan koulussa tammikuussa 2024. Oppilaat ovat profiililtaan kouluikäymättömiä tai sairaalakoulupaikan tarpeessa. Ryhmään on koko ajan oppilaita jonossa, eli tarve ryhmän toiminnalle jatkuu. Tällä hetkellä olisi tarvetta jopa kahdelle ryhmälle. Lukuvuodesta 2025–2026 alkaen ryhmän toiminnasta tulee vakituista kaupungin omaa toimintaa. Ryhmä toimii ns. keskitetyn palvelun ryhmänä: ryhmään voi siirtyä oppilaita kaupungin kaikista kouluista.

Erityisluokat:

Keskitetyn palvelun erityisluokkien suunnitellaan sijaitsevan jatkossakin Vistan koulun tiloissa. Vaativan tuen palvelut toteutetaan Hanhijoen koulussa ja lastensuojelulaitosten luokat Veikkarin ja Paimionmarkkin yksiköiden yhteydessä, hallinnollisesti Vistan koulun alaisuudessa. Erityisluokkien määrän tarve riippuu oppilaiden tarpeista. Lain mukaan oppilaalla tulee olla oikeus erityisluokanopettajan opetukseen erityisluokassa, jos hänellä on siihen perusteltu tarve.

Vuodesta 2022 alkaen toteutettu oppimisen tuen kehittämissuunnitelma on osoittanut, että varhaisen ja riittävän tuen toteuttaminen on vähentänyt erityisluokkapaikkojen tarvetta. Lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025 Paimioon ei perustettu koulutulokkaille erillisiä erityisluokkia. Lukuvuoden 2025–2026 alkaessa tulee tarve yhdelle alkuopetuksen erityisluokalle.

Todennäköisesti tulevaisuudessa osa erityisluokista voidaan toteuttaa yhdysluokkina, kun lähikouluilla voidaan vastata oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin riittävästi.

Vistan koululla työskentelee tällä hetkellä yhdeksän vakituista erityisluokanopettajaa (ei sisällä lastensuojelulaitosten opettajia). Tätä resurssia pyritään tulevina vuosina siirtämään osin integraatioryhmien perustamiseen (POL 20 c § erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä).

Tahtotila on, että lukuvuoden 2029–2030 alkaessa Vistan koulussa olisi viisi keskitetyn palvelun erityisluokkaa ja neljä integraatio-opettajaa.

Opetushallituksen jatkossa antamat ohjeet opetuksen järjestämisestä voivat muuttaa suunniteltua erityisluokkakoostumusta.